

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beárat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A fekete rém.

— Szén és fa-inség? —

Kassa, szeptember 17.

A városi tanács rendeletére Kassa faraktárában beszüntették a faeladást. A *Napló* már részletesen foglalkozott a fenyegető tüzelő anyag inséggel s hivatalos adatok alapján megállapítottuk, hogy a város közönsége ismét az elmúlt tél kellemetlenségeinek néz eléje. Ha csak a szén és fakereskedők rövidesen nem gondoskodnak nagyobb tüzelőanyag készletről, ott leszünk, hol mult éven: hideg kályhák mellett fázni fogunk. Már pedig az az optimista feltevés, hogy a tüzianyagkereskedők raktárkészlete a szükségletet ki fogja elégíteni egyáltalán nem jogosult. Nem pedig egyszerűen azért, mert a tüzianyag inséget a vagonhiány, a kassa—oderbergi vasut folytonos üzemkorlátozása idézte elő s ezen a bajon segítve nincs. A forgalomzavar és a vagonhiány ma ugyanoly mértékben fennál, mint mult évben, sőt a kassa—oderbergi vonalon a szállítási viszonyok még rosszabbodtak. Ilyen körülmények között sajnos, igazuk lesz azoknak, akik ez éven alaposan tartanak a szén és fa-inségtől. De hát minden baj ellen lehet védekezni — kellő időben és kellő módon.

A védekezés ideje pedig már elérkezett. Számításaink alapján közismert, hogy a város tüzifa szükséglete egy éven körülbelül 250 ezer ürmétert teszen. Az összes kassai fakereskedők együttvéve nem szállítanak többet egy esztendőben 100 ezer ürméternél. A hiányzó famennyiséget, vagyis 150 ezer ürmétert a városi faraktár készletével, illetve kőszénnel kell kárpótolni. Igen ám, de a város ez évben minimálisan csak kékely fát produkált. A faraktárba eddig mindössze 25 ezer ürmétert fuvaroztak az erdőkből s ebből is 3 ezer ürméter téli szükségletre van visszatartva.

A közönség tehát mindössze 22 ezer ürméter városi fát használt fel

eddig. Már most, ha a legkedvezőbb számítás is vesszük, a város beszálíthat még 25 ezer ürmétert. Akkor is 100 ezer ürméter fát szénnel kell pótolni, ami megfelel 170 ezer métermázsa finom porosz kőszénnek.

Mindez papiroson pompásan öszszevág. Csakhogy sem a fakereskedők, sem a szénkereskedők ez éven nem képesek annyi készenletet felhalmozni, mint a mennyi a szükséglet. Legalább így mondják. Igaz-e, meggyőződhetne róla a tanács! Ha a normális szükséglet nem talál ki-elégítést, be fog következni a szén és fa uzsora. Már most is egy métermázsa szenet 4 K 80 és 5 K 60 fillér között árulnak! A tüzifa ára pedig ürméterenként 9—12 korona között váltakozik.

Nem szándékunk a közönséget rémitgetni s legkevésbé célunk az, hogy a tüzianyag hiányról közölt tultzott hírekkel a közönség kiuzsorázására fegyvert adjunk a kereskedők kezébe. Tisztán akarunk látni ebben a kérdésben s reméljük a polgármester a nyugtalanuló közönség biztonsága érdekében elősegíti az égetően aktuális ügy gyors rendezését.

Tudni akarjuk és ez a közönség akarata is:

— Mennyi fát szállíthat be még ez idén a város?

— Mennyi szénkészlet fölött rendelkeznek a szénkereskedők?

— Mennyi a fakereskedők tüzifa készlete?

— Ha ez a három kérdés tisztázva van, akkor megállapíthatja a tanács elegendő tüzi anyaggal indul-e a város közönsége a télnek, vagy pedig nagyobb hiánnyal? Az alábbi esetben gondoskodni kell a városnak mint hatóságnak, hogy a szénszállításban mutatkozó nehézségek elháríttassanak s gondoskodni kell továbbá egy nagyobb mennyiségű szénkészlet bevásárlásáról, mely viszont kicsiben, haszon nélkül kizárólag szegény emberek számára árusíttatnék. Lehetetlenséget nem kér a közönség a hatóságtól, így hát jogosan elvár-

hatja, hogy a tüzelő anyag kérdésben a város sorsának intézői legjobb belátásuk szerint és ami fő: késedelem nélkül végre valami okosat tegyenek?

A kassa-oderbergi vasut második vágánya.

Az osztrák részvényesek ellenzik.

A kiegyezésben nincs szó róla.

A kiegyezési tárgyalások során sok szó esett a kassa-oderbergi vasut második vágányáról s az annabergi csatlakozás kiépítéséről. A második vágány kiépítésének szükségéről a magyar kormány is megvan győződve, sürgette is, mert enélkül lehetetlen a kassa-oderbergi vasut óriási módon megnövekedett forgalmát lebonyolítani s a második vágány hiányának következménye az, hogy a kassa-oderbergi vasut vonalain sűrűn fordulnak elő összeütközések, vasuti balesetek. Az osztrák kormányval megindított tárgyalások ez ideig nem vezettek sikerre — az annabergi csatlakozás és a második vágány kiépítéséhez az osztrákok semmi szín alatt sem akarnak hozzájárulni s így téves egy német lapnak az az értesülése, hogy a második vágány és az annabergi csatlakozás ügyét elintézték. A mi értesülésünk szerint ezt a két fontos dolgot *kikapcsolták a kiegyezés anyagából s az osztrákok csupán holmi tarifális kedvezmények engedélyezésére hajlandó, egyébre nem.*

S ezt a magatartást az a körülmény magyarázza meg, hogy tudvalevőleg az ő kezükben, illetve Tauszig kezében vannak a kassa-oderbergi vasut részvényeinek tulajdonosok része. Valamikor harminc év előtt ezek a részvények a közös aktívák között szerepeltek. Harminc év előtt azonban az akkori magyar kormány ezeket a részvényeket eladta Minkusznak, Minkusz pedig eladta Tauszignak s innen származik az osztrákok hatalma a kassa-oderbergi vasut felett. Igaz, hogy volt idő, a mikor az osztrák kormány kínálta a második vágányt, de Hegedüs, akkori kereskedelmi miniszter nem tartotta szükségesnek, hogy kiépítsék. Most a magyar kereskedelmi kormány sürgeti s az osztrákok nem akarják.

Az erre vonatkozó tárgyalásokra csodálatosképpen a kassa-oderbergi vasut igazgatóságát soha meg nem hívták, pedig ez nem lett volna felesleges dolog, ami abból is kitudnik, hogy a napokban, amikor Bécsben a kassa-oderbergi vasut ügyeiről ta-

≡ KASSA, ≡
KOSSUTH LAJOS-
UTCZA 22. SZÁM.

Kemény Jenő

fényképészeti műtermét megnagyobbította és a legnagyobb kényelemmel berendezte s azt most a n. é. közönség rendelkezésére bocsátja. — Miat gyermek genre felvételekben specialista, e célra külön felszereléssel rendelkezik. — Készít újdonságul: **Linographia** (vásznon) **fényképnagyításokat.** — A cég több rendbeli kitudntetésben és a legfelsőbb elismerésben részesült!

≡ KASSA, ≡
KOSSUTH LAJOS-
UTCZA 22. SZÁM.

nácsokztak, hirtelen táviratilag kellett Budapestről Bécsbe hívni a kassa-oderbergi vasut forgalmi referensét, hogy némely dologról felvilágosítást adjon. Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter és Szerényi József államtitkár minden erejükkel arra törekednek, hogy a magyar vasuti üzemnek ezt a fontos vonalát a forgalom lebonyolítása érdekében úgy lássák el, ahogy azt a megnövekedett forgalom megkívánja. Fő-e ez nekik sikerülni, nem tudjuk, de mindenesetre szükséges, hogy a magyar kereskedelmi kormány minden befolyását érvényesítse a kassa-oderbergi vasut érdekében.

Egy bankigazgató nyilatkozata

a „Napló” számára arról, hogy miért nincs pénz?

Hetek, sőt hónapok óta kísért a rém. Erről beszélnek az utcán és a kávéházban. A lapok hasábjait irnak róla. Minden eszmecsere abba a fájdalmas sóhajtásba csúszosodik ki: nincs pénz.

A *Napló* munkatársának alkalma volt a pénzügyi világ egyik kiválóságával e tárgyban beszélgetni s kérdést intézett hozzá a pénzhiányra vonatkozólag:

A bankigazgató a következőket mondta:

— A pénzhiány sajnos sokkal akutabb, mint hogy remélni is lehetne a gyors kibontakozást. Most még csak beszélnek és irnak róla, de rövidesen érezni fogja mindenki.

Az államokat pénzügyi szempontból kétféle osztályra sorozhatjuk. Egy részük a saját tőkéből tartja fenn magát, a másik idegen pénzre szorul. Sajnos, az utóbbiak közé sorozhatjuk Magyarországot is. Mi pénzügyeleteink legnagyobb részét idegen tőkével bonyolítjuk le, vagy jobban mondva: bonyolítottuk le eddig, a mi legnagyobb részt a külföldön elhelyezett záloglevelek összegéből került ki. Az általunk nyújtott hitel tehát legnagyobbbrészt külföldi: részint német, részint angol, de főképp osztrák pénz segítségével perfektuáltatott. A németek, de különösen az osztrákok szívesen fektették be pénzüket magyar iparba, mert ezek többet hoztak, mintha otthon kamatoztatták volna őket.

A magyar intézetek így, nagy terrénük lévén a külföldön, akadály nélkül bonyolíthatták le a milliós üzleteket.

A helyzet azonban megváltozott, a külföldön lévő fokozatos ipari fellendülés, a vállalkozási kedv állandó emelkedése más irányban terelte az idegen üzletfeleket s azt érezzük most mi oly súlyosan. Rájöttek, hogy pénzüket odahaza is meghozza helyes befektetéssel azt a kamatot, a melyet kapnak akkor, ha tőkéjüket idegen, mondjuk, magyar záloglevelekben helyezik el. Megindult hát a tömeges visszaváltás.

A mi intézeteink kénytelenek voltak parin visszavenni a papirokat, hogy fentartsák a kibocsájtók jó hírnevét. A visszaváltás sok-sok milliót emésztett fel. Ugyanez történt a vidéki nagyobb pénzügyintézeteknél is, amelyek legnagyobb részt lengyel és román pénzügyintézeteknél voltak érdekelve. Özönlött vissza a magyar papír s özönlött vissza az érték járó pénz. Ez egy természetes láncolat: a kis vidéki bankok a nagyobb vidéki bankokra vannak utalva, azok

viszont a fővárosi bankokra támaszkodnak, míg nekünk a külfölddel van meg a függőségi viszonyunk. Egyszerre bedugult hát a hitel s megfeneklett a forgalom. Nincs hitel, nincs pénz. A pesti bankok nem köthetnek új üzleteket, akár mennyi is a pénzük, mert a külföldön mutatkozó kedvetlenség veszélyezteti a kibocsájtott tőke kellő fruktuálását.

Igy állnak a dolgok. És súlyosbitja nálunk a helyzetet az a körülmény, hogy ilyenkor ősz felé, agrikultur állam lévén Magyarország, mérhetetlen nagy összeg kell a terménymegváltásra, ami egyelőre szintén elveszett tőke. A külföldön ez sincs, mert az iparnak és kereskedelemnek ilyen kimagasló periodusai nincsenek.

Meddig tart ez az állapot? Igazán nem lehet tudni. Most folynak a kiegyezési tárgyalások. Nagyon sokan azon a véleményen vannak, hogy a magyar záloglevelek tömeges felmondásának politikai háttere van. Képtelenség még elgondolni is, hogy így van. Mert azt igazán nem hinné el senki, hogy egy ország, merő sovínizmusból eldobjon magától biztos milliókat.

Egyelőre hát nem tehetünk semmi mást, mint hogy várakozó állápontra helyezkedünk.

Brassói levél.

III.

Szintársulatunk Brassóban.

Brassónak rendkívül érdekes élenkséget kölcsönöz az az idegen invázió, amely nyaranta elárasztja. Az az eleven nyüzsgésmozgás, az óriási automobilon örökös robogása; a gyönyörű szép román nők exentrikus viselkedésükkel és mindig a legújabb párisi divat szerint készült kosztümjeikkel, mind, mind nagyon érdekes és lebilincselő. Es a korzó?! Brassó nagy sétányain néha mozdulni alig lehet déli 11—12 óra és délután 5—7 óra közt. Öröm, élet és jókedv mindenütt. A románok társalgása legtöbbször nyíre francia nyelven folyik. Ezeknek nincs másra gondjuk, mint üdülésre és szórakozásra. Ezek nem törődnek itt a nemzetiségi kérdésekkel s innen van az, hogy a magyar szintársulat előadásait a legnagyobb szeretettel látogatják. Az igaz, hogy el is vannak ragadtatva előadásainktól. Ők, akik látnak télen át Bukarestben, Jassyban, Constantzában olasz stagioneket, párisi és bécsi operette társulatokat, — a mi előadásainkkal mód felett meg vannak elégedve, amit erősen bizonyít különben a szinkörünk nagy látogatottsága és az is, hogy a mi brassói nyári szezonunk közönségének 50%-át az idegenek szolgáltatják. Jó hírünk Bukarestbe is elhatott már, mert Komjáthy az idén is két meghívót is kapott két ottani nagy színház igazgatójától, hogy tartson ott társulataival néhány előadást.

A Traviata, Troubadour előadásairól rendkívül magaslatilag szóltak. A Vig özvegy tizenharmadik előadásán is még szüknek bizonyult a szinkör és Lehár szép operettjének megtekintésére még Sinajából és Bukarestből is rándultak át hozzánk. Sőt az általuk ismert jó drámát, színművet is megnézik. Például a Vasgyáros, 47-ik cikk előadását teljesen zsúfolt háznézte végig s ezeken az előadásokon is a közönségnek legalább 40 százaléka idegen ajku volt.

Es izlése, érzéke is kitünő a brassói

közönségnek s az itt nyaraló vendégeknek. Lehet akármilyen nagy mértékben reklámozott újdonság, — ha nincs a darab értékéről biztos tudomása, hogy jó, — nem igen nézi meg; míg ellenben minden kiváló régebbi darab, mint például a Czigánybáró, Boccaccio, Koldusdiák, Böregér, Orpheus előadása mindig telt házat jelent. Ezek sohse csalják meg az igazgató várakozását. A János vitézt az idén ötször nézték meg, pedig tavaly is hatszor látták, három éve pedig vagy nyolcszor. A Gül Baba is nagyon tetszett. Edes dolog nagyon, mikor a sétányokon az ember a szép oláh bojárnóktól a János vitéz és Gül Baba melódiáit hallja dudolni. Boldog meglepedés tölt el bennünket.

Mert mikor hazánkban, de különösen az erdélyi részekben dühöng a nemzetiségi harc, mi észrevétlenül magyarosítunk és terjesztjük azt a kulturát, amely ellen ők késhegyig menő küzdelmet vívnak. Es nincs erre más eszközünk, mint az edes magyar nyelvünkön zengett dalaink és művészetünk.

Hogy a magyarosítás terjesztésére a színművészet mily hatalmas eszköz, az már tudatik rég és a magas kormány, mikor a tanító törvényt megalkotta, arra is gondolhatott volna, hogy a tanítókat hazafias munkájának kiegészítésül ezekbe a tüzes nemzetiségi fészkekbe nagy anyagi támogatással erős szintársulatokat küldjön nyári vendégszereplésekre, mint például Sebenbe s a többi szász és román városokba. Ez helyes dolog volna a magyarosítás szempontjából s végtelen nagy haszonnal járna. De erre csak elsőrendű jó társulat lehet jogosult, nehogy a gyöngébb a magyar kulturát s színészetet kompromittálja.

Mi itt megtesszük kötelességünket és önérettel mondhatom, hogy jól elvégezzük, a mi reánk bízott. Bizonyosság reá, hogy Brassó közönsége a rajongásig szereti a szintársulatot s már úgy beszélnek rólunk, hogy: „a mi színészeink”.

Vasárnap, e hó 15-én, az országos Árpád ünnepet itt is megtartották. A czenk-hegyi milleniumi Árpád emlékszoborhoz felment a közönség, a megyei és városi hatóságokkal az élükön, hogy a magyar dicsőségnek szobor képmása előtt az elismerés koszorúját letegye. Nagy dolog ez, mikor a megyei törvényhatósági bizottságban s a városi képviselőtestületben a nagy többség szász és román, és amikor a megyei és városi tisztviselői karban egyetlen egy magyar anyanyelvű tisztviselő sincs. Hihettük-e azt ezelőtt 5 évvel, mikor boszszuból ugyanazt a szobrot megcsönkítették?!

Ugyancsak e napon a szintársulat *diszelőadás* járul az ünnep fényének emeléséhez, amelyen a hatóságok szintén megjelennek.

Nem dicsekvés száll el ajkamról, mikor ezt fölemlitem, — csak annak hazafias örömmel való konstataciója, hogy ezen eredmény létrehozásában nem kis részünk van nekünk is.

Bartha István.

UJDONSAGOK.

Városok kongresszusa.

— Tanácskoznak a polgármesterek. —

Esztergomban a rendezett tanácsu városok, Pécsen a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei tanácskoznak. Mindkét helyen hasonló célból: hogy

Zálogcédulákat

mindennemű javitást és új munkát jutányosan, jótállás mellett készítenek. Mindenféle ékszerekben, svájci zseb- és inga-órákban nagy raktár. Heilmann Henrik órásmester és aranyműves Kossuth Lajos-u. 9. sz.

veszek. Régi antik ékszereket és drága kövek jó árban vásárolok.

Aranyműves és órás műhelyemben

megmentsék a városokat a gazdasági pusztulástól.

Az összerokadás szélén állanak a városok. Olyan terheket raktak rájuk, amelyeknek viselése messze felülmúlja teherviselési képességüket. Az állam saját feladatainak egész tömegét végezteti a városokkal, anélkül, hogy ezért bármely ellenszolgáltatásban részesítene őket. Hetvenöt százalék az a teher, amit a városok az állam javáért viselnek. Így ezeknek a feladatoknak a költségei felemésztik fejlődésük anyagi feltételeit. Az ingyen teljesített állami feladatok óriási költsége miatt sem iskoláikat, sem kulturális alapításait, sem közszükségletet kielégítő közegészségügyi, műszaki és közgazdasági intézményeiket nem fejleszthetik. Ezek a nagy terhek okozzák végül azt is, hogy a városok nem adhatnak tisztviselőiknek olyan ellátást, amelyet megérdemelnének és amilyenre feltétlenül szükségük van.

A pécsi kongresszusnak e mellett még más fontos tárgyai vannak, nevezetesen a kis lakások kérdésével és a piacrágással is foglalkoznak. Kívánatos volna, ha a kongresszus ez irányban üdvös eredményeket gyűmölcsözne. Kassát a kongresszuson a városi pénzügyekkel elfoglalt polgármester helyett Szentlélek Gyula dr. polgármester helyettes és Ekcs Lajos dr. képviseli. A tanácskozás több napra terjed.

A sajtóhajsza áldozatai.

Kolozsvárott páratlanul álló módon vett véget egy intelligens polgári család életének.

Litvay János a Karolina országos kórház élrelmező tisztje, akit pár nap előtt a husbevásárlásnál elkövetett visszaélések miatt felfüggesztették, tegnap hajnalban családjával együtt elpusztította magát. A szerencsétlen ember, feleségével, Ilona nevű tizennyolc éves és Zsuzsika nevű tizennégy éves leányával együtt mérget ivott s azután felakasztotta magát.

A visszaélést, amint mondják, július óta folytatják és mindössze hat-hétezer korona kárt okoztak. A mézáros azzal védekezik, hogy Litvay torkon fogta s úgy kényszerítette a visszaélésre. Minthogy a kár teljesen fedezve van, az igazgatóság nem akart följelentést tenni, de Litvay beadta lemondását s az ügy a bíróság elé került. A vizsgálat már napok óta folyik. Szombat reggel megtudták az esetet a helybeli lapok s az egyik nagy részletességgel és szenzációs formában közölte. Erre Litvay és családja vasárnap hajnalban elemésztette magát.

Az öngyilkosság részletei olyan borzalmasan hatnak az emberre, hogy elhűl az olvasó vére, mikor elolvassa a rémes családi katasztrófáról szóló tudósítást.

A bűnhődés rettenetes nagy volta mellett szinte semmivé törpült az a különben magában véve elég jelentékeny büntetés, melyet a hűtlen hivatalnok elkövetett. Mert ilyen következményeket nem szabadott igazságos uton maga után vonnia az eltévelyedésnek. De az igazságos utról eltérőldött az ügy, elterelték ugyanis azok a szenzációéhes lapvállalatok, melyek kimélet nélkül és vak kapzsisággal hurcolják a kiszimatolt eseményeket hasábjaira, ahol az életnek ezerszínű világitásából az ólombetűk és a riporter ambíció fekete árnyékába kerülnek.

A sajtó egy elfajult törekvése az, amely a lámpaszögbe juttatta a családot, az a haszontalan virtuskodó törekvés, mely abban áll, hogy a nyilvánosságra hurcoljon olyan dolgokat, melyek arra még nem értek meg, csak azért, hogy megelőzze a szenzációval a konkurrensokat. A falusi parasztkocsisok virtusa is ilyen, mikor eszeveszett sebességgel hajtva szekereket „előzködnék”, aminek gyakran emberhalál a vége. Nem szorul fejtegetésre a nyilvánosság ellenőrzésének haszna és fontossága, de minden fejtegetésnél kiáltóbb bizonyíték ez a rémeset, mely olyan szoros okozati összefüggésben áll a lelkiismeretlenségtől táplált szenzációhajhászattal.

— A katonatisztek fizetésemelése. A katonatisztek fizetésemelésére vonatkozólag a „N. Fr. Pr.” a következőkről értesült: A fizetésemelés tervezete szerint a hadnagyok kezdőfizetése annyi lenne, mint most. Az emelkedés három évenként történik. A főhadnagyok kezdőfizetése nagyobb lesz, mint eddig volt. A századosok kezdőfizetése pedig megfelel a mostani elsőosztályú százados fizetésének. A századosok két osztályba sorozása elmarad és az őrnagy kezdőfizetése szintén emelkedik. A magasabb rangfokozatokban két fizetési osztály van. A fizetésjavítások 84 százalékát a századosi és alantasabb rangban levő tisztek fizetésének emelésére, 8 százalékát az őrnagyok fizetésének emelésére és a többi az alezredestől felfelé rangban lévő tisztek fizetésemelésére fordítják.

— Kirabolt templom. A késmárki róm. kath. templomból e hó 15-ről 16-ára virradó éjjel ismeretlen tettes egy régi aranyozott ezüst kelyhet keresztel ellátott fedéllel, továbbá két darab a Rákóczi-korból származó aranyozott ezüstkelyhet tányérral együtt és egy vörös rézlábbal ellátott gótstílusban készült aranyozott ezüst ereklyetartót ellopott és megszökött. A késmárki rendőrség a város területén nyomozást teljesített, de eredménytelenül. Ma a kassai rendőrséghez körözés érkezett, melyben a nyomozás Kassán való megejtését kéri. Mintha nekünk nem volna elég ismeretlen tettesünk és ki nem nyomozott bűnügyeink.

— Függetlenségi és nemzeti szék. Zsolnáról jelentik: Hodzsa Milán e hónap 22-ére nagy népgyűlést hirdetett Zsolnára. A függetlenségi pártnak is véletlenül erre a napra tűzték ki a Zsolnán tartandó népgyűlést és ennek megtartására a városi előljárósktól kérték és megkapták a főteret. Minthogy pedig Zsolnán népgyűlések megtartására két alkalmas tér nincsen és a főszolgabíró az esetleges rendezavarások megállítására elegendő karhatalommal nem rendelkezik, a népgyűléseknek egy napon való megtartását nem vette tudomásul.

— Atlétikai verseny. A KAC. szeptember 29-re tervezett országos és kerületi atl. versenyét, fontos okokból kénytelen bizonytalan időre elhalasztani s azt valószínűleg csak október hó 13-án fogja megtartani.

— Előmunkálati engedélyek. A kereskedelemügyi miniszter Pogány Ödön okl. mérnök budapesti, továbbá Katz Sándor dr. és Schlesinger Frigyes dr. munkácsi lakosoknak az engedélyezés alatt álló borsavölgyi (beregyszász—dolhai) gazdasági vasut Beregkövesd állomásából kiágazólag Nyiresfalva, Dragobárdfalva, Kisalmás, avagy pedig Jalucska, Nyiresháza és Ramocsaháza községek érintésével Fogarasig és innen folytatólag Soňafalva, Leányfalva, Berezinka, Felsőkerpecz községek irányában a m. kir. államvasutak Munkács állomásáig vezetendő 0.76 méteres keskenynyomtávú gőz- vagy motoros üzemi helyi érdekű vasutvonatra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— Betörők a Széchenyi ligeti kioszkban. Viharvert Széchenyi ligeti kioszk, hol egész nyáron a vig élet zajlott, ma éjjel betörő vendégeket látott. Az éjjel ugyanis már az orfeum nem tartott előadást s éjfél tájt három csavargó lopódzott be az ablakon a kioszkba. Az ott cirkáló rendőrszem azonban látta a betörőket az ablakon bekuszni s a betörőkön rajta akart ütni. A betörők azonban észrevették a rendőrt s gyorsan kiugrottak az ablakon s a liget sűrűjében elmenekültek. A rendőr üldözte őket, de hasztalanul. A sötétben a betörők személyleírását nem tudta a rendőr megállapítani. A betörők a kioszkból nem vittek el semmit.

— Szegény honvéd! Tegnap délután Ferge András honvéd társzekerrel a Timár-utcából a gátsorra hajtatott. Utközben a társzeker beakadt a központi tejszarnok egy ott álló tejszekeréjébe és egy darabig magával vonszolta. Egy fába aztán megakadt a tejszeker és felborult, a tejszeker eldőlt, a ló szerszámja elszakadt és a ló is megsérült. A honvéd ellen az eljárást gondatlan hajtás miatt megindították.

— Erdőőri szakvizsgák. Az erdőőri szakvizsgák ez évi október 21-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcson, Kassán, Máramarosszigeten, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszébenben, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen, a vadőri vizsgák pedig az erdőőri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsvárott a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdődni és folytatólag megtartatni. Mindazok, akik az erdőőri, vagy vadőri vizsgát letenni óhajtják, hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat szeptember 30-ig ahhoz a királyi erdőfelügyelőhöz nyújtják be, akinek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

— Rakéták egy tarisznyában. Tegnap délután az Oderberg felől érkezett vonat egyik III. osztályú kocsjában egy tarisznyát találtak, amelyben több rakéta volt. Ugy látszik, az Oderberg felől érkező vonat egyik munkása hagyta hátra a tarisznyát.

— Kifosztott szekér. Tajekuf Lajos szita a Pesti-uton levő Hojszák-féle korcsma előtt megállott szekerevel és a lovakat itatta. Mialatt ő maga is a korcsmában vacsorázott a szekere körül a szénástülés alól valaki ellopott egy fekete kézibőröndöt, amelyet a szitának Eperjesen kellett volna átadnia. A bőröndben különféle gyermek és női holmik, valamint férfi gallér és más apróságok voltak. A nyomozást a rendőrség megindította.

— Kihágási krónika. A rendőrség kihágási osztálya az elmúlt héten a következő ügyekben ítél: Hitelesítetlen mérleg használata miatt Glück Lajosné székelyi mézárósné 6 korona; Lengyel Andrásné, Darab Jánosné, Mátyás András, Kisze Miklós és Tóth Károlyné gyümölcsárusok 3—3 kor. pénzbírságra. Udvar tisztatlansága miatt: Babuscák András 4 kor., Rosenberg Adolf és Jakobovics Lipótné 6—6 korona. Botrányt okozó részegség miatt 26 egyen 4 koronától 50 koronáig. Hamisított paprikának forgalomba hozataláért Pöck Károly, mint a Zähr és Szakmáry cég üzletvezetője 6 korona pénzbírságra és 12 korona vizsgálati díjra; Glatstein Rudolf és Grossmann Mór kereskedők 4—4 kor. pénzbüntetésre 6—6 kor. vizsg. díjra; Mizsura József hentes 6 kor. pénzbírságra és 4 kor. vizsg. díjra.

— Sebek gyógyítása — cukorral. Meyer György dr., göthai orvos a sebeket cukorral gyógyítja. Ez a módszer már régebben használatban volt, de felhagytak vele. Meyer doktor a szemcsés cukrot jól szellőző hevitő készülékben lassu rázás közben 140 fokra hevíti, azután minden 100 gramm cukorhoz 2 gramm szénsavat ad. Ez a cukorfeület gyorsan felszívja a vért és a szövetnedvességet. Másnap száraz, barna vércsomók tapadnak a seb felületén. Előnye még ennek az eljárásnak az is, hogy a megmaradt cukrot vizsugárral fájdalom nélkül el lehet távolítani, ha meg akarjuk nézni a sebet. Szükség esetén bármikor új port lehet alkalmazni. Meyer dr. nyitva hagyott hassebeknél is meg tudta védeni cukorrétegekkel az izmokat és a bőrfelületet. Alapjában véve vannak új sebek, amelyek jól kezelhetők cukorral, míg nagy és tisztátalan sebeknél, mint például azok, melyek vérzéssel járnak, a rendes eljárás előnyösebb.

Látható irásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható irásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható irás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaság!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**
Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus irásminta ingyen és bérmentve!

THE BERLITZ SCHOOL
OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé
tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol,
magyar, cseh és lengyel nyelvből

az illető nemzetek tanítói által a világhírű
„Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbáorák ingyen
Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig
és délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyv-
kereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900, 2 arany érem.

Géplakatos, kovács és asztalos

tanulók

főlvétetnek Dokupil és Fenyves
okl. gépészmérnök gépgyárában
Kassa, Vám-utca 15. szám.

**Építkezésre alkalmas
szép kertitelkek**

a kir. tábla és polgári iskolához kö-
zel, széltől védett, zajtalan utcán
igen jutányosan eladó.

Bővebbet HELLVIG ZS. üveg-
kereskedésében Fő-utca 46. sz. a.

Kiadó: Murányi József.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ||| **KORONA SÖR** ||| **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legjobb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különbön árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készségeel szolgál.

Royal nagyáttteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapirokat
leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. — Felvilágosítások készségeel adatnak.

Jutányos árak.

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.
Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkisimere-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...
... Tessék költségvétést kérni — díjtalan. ...

Jutányos árak.

Vigyázat!

Uzsonna és szomjúság...

Kimerült és fáradt

lesz minden munkás,

aki a forró napokban szomjúságát sörrel és borral csillapítja.

Munkakedvű és erőteljes azonban

marad mindenki, aki :szomjocsillapításul:
egy pohár behűtött „Enrilo“ kávéit iszik.

Ezen „Enrilo“ főzetnek nagyon egyszerű az elkészítése. —

1 liter vízhez veszünk körülbelül 2 kávékanállal = 10
gramm :Franck-féle: Enrilo-kávé-pótlékot, ezt 5 percig jól
főzni hagyjuk, az első felforralásnál egyszer felkavarjuk
és 3 percig üledni hagyjuk, azután leöntjük, kevés cukrot
teszünk hozzá és az egészet (:jéggel telt edényben:) lehűtjük.
1 liter ezen ízletes „Enrilo“ kávéból cukorral együtt
csak

3-4 fillérbe kerül.

A munkásnak tehát ez az :Enrilo-szomjocsilla-
pító: a borral és sörrel szemben hetenként
tekintélyes megtakarítást képez.

Tejjel

melegen élvezve az Enrilo-kávé (:6 gramm 1/4 liter vízhez):
kitűnő reggeli és vacsora is.

Ezen „Enrilo“ kávé kizárólag csak Franck Henrik
Aut gyárában: Kassán és Zágrádban készül, azonban
minden fűszerüzletben kapható.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA